

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 - 6889

1

LA MULȚI ANI, GHEORGHE GRIGURCU!

Florica BUD

Articol din WIKIPEDIA

https://ro.wikipedia.org/wiki/Gheorghe_Grigurcu

Născut în 16 aprilie 1939, la Soroca (în prezent Republica Moldova), în stânga Prutului, a parcurs un traseu biografic care l-a purtat prin Oradea, unde a urmat cursurile liceului, apoi la București, unde a

fost timp de un an cursant al Școlii de Literatură „Mihai Eminescu” din București (de unde a fost exmatriculat în urma unei vizite făcute lui Tudor Arghezi, care era în dizgrația autorităților vremii). Și-a continuat studiile la Facultatea de Filologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, unde îl frecventa pe Lucian Blaga, motiv pentru care la absolvire nu a primit repartiție^[3]. A revenit la Oradea, unde a lucrat ca funcționar la „Societatea de Științe Istorice și Filologice” și ca profesor de școală, după care a devenit pentru un deceniu redactor la revista „Familia” din Oradea. La Oradea se împrietenește cu poetul Teodor Dume (pe care îl îndrumă literar, prefațându-i primele două volume) și epigramistul Al. Silaghi. Cu acești doi prieteni se întâlnea adesea în cadrul unui minicenaclu literar care se desfășura în incinta hotelului Astoria^[1]. După trei decenii, Gheorghe Grigurcu a fost îndepărtat din redacție, și s-a retras la Târgu Jiu, unde locuiește și în ziua de azi. În prezent este director al revistei „Acolada” din Satu Mare.

Carierea literară

Scrive de aproape patru decenii cronici literare la cărți de poezie sau de critică, eseistică, teorie literară etc. (nu și la proză) și le risipește în presa din toată țara. A publicat în „Familia”, „Viața românească”, în „Contemporanul”, la care a fost redactor de la distanță, de la Târgu Jiu, la „România literară”, în ieșenele „Convorbiri literare”.

Unul dintre cei mai importanți critici români postbelici, autorul este, tipologic, un călinescian. Scenariul articolelor sale se repetă invariabil: parcurse calm, cărțile recenzate sunt citate sistematic, analiza constituindu-se din enunțuri critice descriptive, urmate întotdeauna de citatele exemplificatoare. Tehnic vorbind, Gheorghe Grigurcu supune poezia sau critica unui decupaj expert și apoi compune un soi de colaje comentate. Inserțiile sale au adeseori și somptuozitatea, și aspectul paradoxal al modelului călinescian.

S-a afirmat și ca un polemist acerb, mai ales după 1990, când s-a angajat în lungi campanii de promovare a principiilor morale în evaluarea istoriei literare române din perioada regimului comunist. În paralel cu critica, Gheorghe Grigurcu n-a încetat să scrie și să publice poezie: de factură modernistă, concentrată, metaforică și conceptualizantă, subtil-livrescă, disimulând teribile fervori existențiale și intelectuale. Nu întâmplător compune, mai ales în ultimele perioade, aforisme.

Referințe critice

„Gheorghe Grigurcu domină de ani de zile viața literară fără să se amestece în ea. Nu cred că a existat în ultimii 15 ani un autor mai serios și, în același timp mai productiv, indiferent dacă își exersa condeiul neobișnuit în comentariul politic, în poezie, în eseu, în polemică, în critică sau istorie literară. (...) El nu este un critic literar care scrie și versuri și nici un poet care scrie și critică literară, el este în egală măsură un poet de primă mărime și unul dintre cei mai importanți critici literari ai acestei perioade de tranziție între milenii” (Ana Blandiana).[necesită citare]

„Pentru cine e dispus s-o facă, devine evident că Gheorghe Grigurcu este unul dintre cei mai buni critici de azi”. „Cînd am scris (...) despre o culegere antologică a lui Gheorghe Grigurcu, am indicat numele cîtorva poeți afini, de la Williams la Benn, pe care originala lui poezie îi evocă în latură stilistică, în felul de a concepe metafora sau în compoziția poemului. (...) Aceste șocuri imagistice în lanț, la care poetul ne supune, nu sunt numai decorative, gratuite, ci și frumoase ca niște perle date la iveală dintr-o scoică” (Nicolae Manolescu).[necesită citare]

„Un simbol al intransigenței devine Gheorghe Grigurcu, criticul literar de mare talent aflat de mulți ani într-un exil neoficial, la Târgu-Jiu. (...) Cel care are dreptate în absolut este, bineînțeles, Gheorghe Grigurcu” (Alex Ștefănescu).[necesită citare]

Volume publicate:

- **Poezie**

Un trandafir învață matematica (1968)
Trei nori (1969)
Râul incinerat (1971)
Salută viața (1972)
Înflorirea lucrurilor (1973)
Apologii (1975)
Rigoarea văzduhului (1978)
Contemplații (1984)
Cotidiene (1986)
Oglinda și vidul (1993)
Un izvor bolborosind înăuntrul termometrului (1996)
Nimic n-ar trebui să cadă (1997)
Amarul Târg (1997)
Dealul purtat de scripeți (1999)
Spațiul dintre corole (2000)
Acul și steaua (2001)
De unde până unde (2002)
Natură moartă și vie (2003)

Un trandafir învață matematica, ediție definitivă a creației poetice de până în anul 2000 (Ed. Vinea, 2004)

Calendar (2004)

Fiindcă (2005)

Castele în Spania (2005)

Șterge soarele de praf ca pe-o mobilă (2006)

Muzeu (2008)

Cerc și punct (2010)

Nimic n-ar trebui să cadă (2011)

3

• **Critică, istorie literară, publicistică**

Miron Pompiliu și Junimea (1969)

Teritoriu liric (1972)

Idei și forme critice (1973)

Bacovia - un antisentimental (1974)

Poeți români de azi (1979)

Critici români de azi (1981)

Printre critici (1983)

Existența poeziei (1986)

De la Mihai Eminescu la Nicolae Labiș (1989)

Peisaj critic, I, II, III (1993, 1997, 1999)

E. Lovinescu între continuatori și uzurpatori (1997)

Cum am devenit stalinist (1997)

A doua viață (1997)

Imposibila neutralitate (1997)

Dialoguri crude și insolite (1999)

Amurgul idolilor (1999)

Poezie română contemporană, I, II, (2000)

Amintiri din epoca de platină (2000)

În răspăr (2001)

Repere critice (2001)

În jurul libertății (2003)

În pădurea de metafore (2003)

Post-texte (2003)

Jocul literaturii și al sortii (2004)

Vorbind, în colaborare cu Laszlo Alexandru și Ovidiu Pecican (2004)

De la un critic la altul (2005)

La ce oră vine dentistul (2005)

Din Jurnalul lui Alceste (2005)

Fișele unui memorialist (2006)

Opinii în genere inconfortabile (2007)

Breviar Cioran (2007)

Întrebări, răspunsuri, întrebări, interviuri (2007)

O provocare adresată destinului. Convorbiri cu Dora Pavel (2009)

Exerciții de adevăr (2011)

Bibliografie selectivă

- Ștefan Aug. Doinaș, Lampa lui Diogene, București, 1970, p. 144-145.
- Ion Negoitescu, Lampa lui Aladin, București, 1971, p. 235-238.
- Mircea Iorgulescu, Al doilea rond, București, 1976, p. 154-163.
- Dan Cristea, Faptul de a scrie, București, 1980, p. 338-343
- Mircea Martin, Singura critică, București, 1986, p. 201-215;
- Gabriel Dimisianu, Lumea criticului, București, 2000, p. 326-333;

- Nicolae Manolescu, Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu, vol. III, Braşov, 2001, p. 266-278.
- Marian Popa, Istoria literaturii române de azi pe mâine, vol. II, Bucureşti, 2001, p. 1117-1118.

Premii și distincții

Premiile Uniunii Scriitorilor din România, ale Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, Asociației Scriitorilor din Bucureşti, ale revistelor „Familia”, „Convorbiri literare”, „Poesis”, „Euphorion”, „Mozaic”, „Cuget liber”, Premiul național „Tudor Arghezi” (Tg-Cărbuneşti), Premiul oraşului Bistriţa, premiul Serilor de la Brădiceni, premiul Festivalului internațional de poezie Emia (Deva), premiul Asociației Culturale „Duliu Zamfirescu” (Focşani), premiul „Opera Omnia” al Uniunii Scriitorilor din România, premiul oraşului Beclean, premiul de poezie (Deseşti, Sighet), premiul „Virgil Mazilescu” (Corabia), premiul Consiliului Judeţean Gorj. Premiul Național Monica Lovinescu-Virgil Ierunca 2009 http://www.poezie.ro/.../Un_nume_pe_copert%C4%83... Premiul National de Poezie „Mihai Eminescu” – Opera Omnia pe 2015. Cetățean de Onoare al municipiului Botoşani, 2016

Decorații

- Ordinul național „Serviciul Credincios” în grad de Ofițer (1 decembrie 2000) „pentru realizări artistice remarcabile și pentru promovarea culturii, de Ziua Națională a României”^[4]

Note

^[1] Autoritatea BnF, accesat în 10 octombrie 2015

^[2] <https://www.agerpres.ro/.../o-personalitate-pe-zi-poetul...> Lipsește sau este vid: |title= (ajutor)

^[3] Autori gorjeni și cărțile lor

^[4] Decretul preşedintelui României nr. 524 din 1 decembrie 2000 privind conferirea unor decorații naționale personalului din subordinea Ministerului Culturii, publicat în Monitorul Oficial nr. 666 din 16 decembrie 2000, art. 2, anexa 2, d) 12.

Articol apărut în Bumerang